

HIUS- JA KAUNEUDENHOITOALA

Johdatus hiusalaan ja suomen kielen harjoituksia

Stadin ammatti- ja aikuisopisto

Väylä työhön -hanke

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Tekijä:

Doris Sikiö

Lähteet:

T. Luoma & M. Oksman, Hiukset, 4.-7. painos, 2015

opettajien omaa materiaalia

Kuvat:

Pixabay'n ilmainen kuvapankki

Sanastoa ja tehtäviä: perussanaston harjoittelu

► TEHTÄVÄ: Mitä parturi-kampaaja tekee? Valitse oikeat verbit!

värittää	hioa	leikkiä
suunnitella	sekoittaa	seota
maalata	kammata	kampittaa
leikata	pestä	värjätä
siivota	tarjoilla	selvitä
rakentaa	hieroa	selvittää

► TEHTÄVÄ: Mitä välineitä parturi-kampaaja tarvitsee? Valitse oikeat välineet!

sakset	vasara	hiustenkuivaaja
kampa	naula	hiusneula
pyyhe	suoristusrauta	mattoveitsi
hanskat	kampausrulla	pinssi
harja	harava	leikkauskone
ruuvimeisseli	pinni	leikkuri

► **TEHTÄVÄ: Missä järjestyksessä työskentelet? Laita tehtävät oikeaan järjestykseen!**

- pestä hiukset
- keskustella asiakkaan kanssa leikkauksesta / kampauksesta
- föönata hiukset
- huuhdella hiukset
- harjata / kammata hiukset
- leikata hiukset
- kuivata hiukset pyyhkeellä
- saattaa asiakas työpisteelle

► **TEHTÄVÄ: Mitä voit tehdä työharjoittelussa itsenäisesti ilman ohjausta? Valitse!**

siivota ja harjata lattia	✓	auttaa asiakasta riisumaan takkinsa	
keittää kahvia		siivota pesualtaat	
värjätä hiukset		pestä likaiset pyyhkeet	
pinota lehdet		desinfioida työvälineitä	
pestä asiakkaan hiukset		tyhjentää roskakorit	
vastata puhelimeen		sekoittaa värit	
viedä likaiset pyyhkeet pois		harjoitella harjoituspäällä	
siivota vessa ja muut pinnat		föönata asiakkaan hiukset	
järjestää työvälineet		tehdä permanentti	

► **TEHTÄVÄ: Keskustelu asiakkaan kanssa**

Kuka sanoo mitä? Merkitse henkilöt: asiakas (A) ja kampaaja (K)!

Onko vesi liian kylmää? ()

Kaisa Niemi? Tervetuloa! Voit jättää takkisi tonne narikkaan ja mennään sitten tonne paikalle, ole hyvä.

Mitä hiuksille tehdään tällä kertaa? ()

Juu, tää malli sopiikin hyvin sinulle. Latvat on kyl aika kuivat. Voitaisiin tehdä kunnon tehohoito. Mitä mieltä olet?

No niin, tää hoitoaine saa vaikuttaa kymmenisen minuuttia, sitten voidaan siirtyä takaisin työpisteelle. ()

Vain kuivat latvat pois. Pidän tästä mallista kovasti. ()

No joo, kuulostaa ihan hyvältä.

Ok, mennään pesupaikalle. Pestään hiukset ja tehdään se hoito sinulle, niin hiuksista tulee tosi kiiltävät ja kauniit. ()

Hei, mulla on ajanvaraus nimellä Niemi.

Ei, lämpötila on sopiva noin. ()

Kiitos. ()

► **TEHTÄVÄ:** Laita edellisen tehtävän repliikit oikeaan järjestykseen.

ASIAKAS: Hei, mulla on ajanvaraus nimellä Niemi.

KAMPAAJA: Hei, mulla on ajanvaraus nimellä Niemi.

ASIAKAS: _____

KAMPAAJA: _____

ASIAKAS: _____

KAMPAAJA: _____

ASIAKAS: _____

KAMPAAJA: _____

ASIAKAS: _____

KAMPAAJA: _____

KAMPAAJA: _____

► **TEHTÄVÄ: Dialogeja parturi-kampaamossa. Täydennä dialogi.**

DIALOGI 1: Asiakas tulee liikkeeseen.

SINÄ: Hei, tervetuloa!

ASIAKAS: Hei, mulla on varattu aika nimellä Saari.

SINÄ: Laura Saari, kello 10.00? Ok, olen _____. Olen kampaajasi tänään.

Menette työpisteelle.

SINÄ: _____

ASIAKAS: Ajattelin, et leikataan vähän kuivat latvat pois ja sitten joku uusi väri. Vähän piristystä talven jälkeen.

SINÄ: _____

ASIAKAS: No, joo, tuo vaalea näyttää kyllä kivalta. Otetaan se.

Olet levittänyt värin. Mitä kysyt?

SINÄ: _____

ASIAKAS: Maidolla ja sokerilla, kiitos.

Kun väri on vaikuttanut tarpeeksi, mitä sanot asiakkaalle?

SINÄ: _____

ASIAKAS: Ei, vesi on ihan sopivaa.

Peset, leikkaat ja kuivaat asiakkaan hiukset.

SINÄ: _____

ASIAKAS: Näyttää tosi hyvältä. Ihana väri. Kiitos paljon.

SINÄ: _____

ASIAKAS: Voinko maksaa kortilla?

SINÄ: _____

ASIAKAS: Kiitos ja näkemiin.

DIALOGI 2: Ensimmäinen päivä työharjoittelussa.

SINÄ: _____

POMO: No, hei. Tervetuloa parturi-kampaamoon työharjoitteluun. Onko sinulla kokemusta hiusalalta?

SINÄ: _____

POMO: Ok, mitä olet oppinut hiusalan koulussa?

SINÄ: _____

POMO: No, näytän sulle ensi, mistä löytyy mitäkin, ja kerron sitten, mitä voisit tehdä tänään.

SINÄ: _____

POMO: Onko sulla kysyttävää?

SINÄ: _____

POMO: Jaa, ok. Mun numero on 040 468 7922. Voit soittaa, kun olet sairas tai sellaista.

SINÄ: _____

POMO: Liike on auki arkisin klo 10-20. Voisit olla meillä aina klo 10-15.

SINÄ: _____

POMO: Mun lisäksi on vielä kaks muuta työntekijää ja yhdellä on vuokratuoli. Voit myös heiltä kysyä neuvoa. Voisit vaikka alkuun puhdistaa kaikki peilit ja sitten järjestellä noita hyllyjä. Eli tänne ylös laitat shampoot, sitten tonne hoitotuotteet ja tonne muotoilutuotteet. Kysy, jos tarvit apua.

SINÄ: _____

Ensimmäinen työpäivä on loppu. Olet lähdessä kotiin.

SINÄ: _____

POMO: Kiitos. Nähdään huomenna!

DIALOGI 3: Ajanvaraus puhelimella.

SINÄ: _____

ASIAKAS: Moi, mä halusin varata ajan kampaajalle.

SINÄ: _____

ASIAKAS: Kuivat latvat pitäis saada pois ja tyvi värjätä.

SINÄ: _____

ASIAKAS: No yleensä oon käynyt Sannalla. Jos häneltä löytyis aika ensi viikolla.

SINÄ: _____

ASIAKAS: Äh, tiistaiaamu ei käy. Oisko iltapäivällä tai joku toinen aamu?

SINÄ: _____

ASIAKAS: Juu, torstai klo 8.30 sopii tosi hyvin.

SINÄ: _____

ASIAKAS: Nimellä Jussila Mia.

SINÄ: _____

ASIAKAS: Kiitti, hei hei.

► **TEHTÄVÄ: Ensimmäinen työpäivä kampaamolla**

Mitä esimiehesi kertoo sinulle? Täydennä annetuilla sanoilla!

*tarjota * huuhdella * föönata * kammata * leikata * kuivata * pestä*

"Ensin kysyt, miten sinun pitää _____ hiukset. Sitten pyydät asiakasta pesupaikalle: sinun täytyy _____ hiukset ja sitten _____ ne hyvin. Hiuksiin ei saa jäädä shampooa. Hiusten pitää pysyä kosteina, siksi sinun pitää _____ ne vain pyyhkeellä. Tässä meillä on erilaisia harjoja ja kampoja. Näillä voit _____ hiukset ennen leikkaamista. Lopuksi sinun täytyy _____ hiukset ja muotoilla ne. Voit _____ asiakkaalle myös kupillisen kahvia tai aikakauslehden."

► **TEHTÄVÄ:** Etsi 10 parturi-kampaajan ammattiin liittyvää sanaa!

H	I	O	T	A	I	N	A	J	A	K	S	A	L	E	T	T	I
H	U	I	H	O	I	T	O	A	I	N	E	Z	L	E	D	I	T
S	U	K	A	L	O	S	T	A	K	K	X	N	A	E	R	K	L
J	E	I	K	Ö	Q	W	S	E	R	A	T	Y	U	V	V	K	I
F	D	L	A	U	A	N	A	I	S	P	A	H	Å	P	I	U	O
G	H	J	V	K	O	L	H	O	Ö	P	Ä	X	J	Z	I	X	C
S	U	O	R	I	S	T	U	S	R	A	U	T	A	N	K	B	V
M	V	O	C	V	T	Y	I	L	H	L	M	K	G	W	S	R	T
E	I	B	E	L	Ä	Y	K	O	V	M	K	Ö	F	H	E	B	M
D	I	B	X	A	H	G	S	H	A	J	K	Ö	R	G	T	B	L
B	T	M	H	K	U	U	E	K	B	S	F	R	A	H	T	F	Y
C	S	V	B	K	I	N	T	M	A	K	N	T	I	S	J	T	Y
X	I	Z	Ä	A	S	S	Ö	L	X	M	N	K	D	J	V	S	H
O	T	J	A	K	A	U	S	O	P	Å	P	A	A	S	D	F	G
I	U	S	U	O	R	E	S	F	Y	T	R	A	T	Ä	E	W	Q

HELPOMPI: Sinun pitää löytää seuraavat sanat

selvityskampa

kappa

jakaus

suoristusrauta

raidat

letti

otsahiukset

viikset

hoitoaine

lakka

► **TEHTÄVÄ: Valitse yksi vaihtoehto!**

Kun olen töissä...

* oma puhelin voi olla päällä; * oma puhelin on päällä mutta äänetön; * oma puhelin on pois päältä

* pukeudun seksikkäästi ja trendikkäästi; * pukeudun oman maun mukaan siististi ja käytännöllisesti; * käytän työvaatteita

* voin syödä ja juoda milloin vaan, kun on nälkä; * syön ja juon vain lounastauolla; * syön lounastauolla, mutta voin juoda kun on kova jano

* juttelen asiakkaan kanssa, jos hän haluaa; * en juttele asiakkaan kanssa työskentelyn aikana; * puhun asiakkaan kanssa kaikenlaista ja kysyn häneltä paljon asioita

* tulen ajoissa työhön, vaikka tuleekin vähän kiire; *tulen töihin sitten, kun olen herännyt ja syönyt aamupalan rauhassa; * tulen töihin, kun jaksan tulla

* teen vain sen, mitä pomo pyytää minulta; * teen vain sen, mitä varmasti osaan; * olen aktiivinen ja yritän auttaa niin paljon kuin voin

* soitan heti aamulla pomolle, jos en voi sairauden takia tulla töihin; * soitan joskus päivällä, kun ehdin, ja ilmoitan sairaudesta; * odotan, että pomo soittaa minulle ja kysyy, miksi en ole töissä tänään

Kun minun täytyy käydä hammaslääkärissä tarkastuksessa...

* otan ensimmäisen ajan, jonka saa; * saan mennä vain työaikani ulkopuolella; * otan lääkäriajan työaikani vain, jos en saa muuta aikaa

► **TEHTÄVÄ: Täydennä teksti annetuilla sanoilla!**

pidentää

likaisilla

moottori

puhdistaminen

palvelusta

vaaralliseksi

ilmaa

kipinöitä

havaintoja

Pidä föönisi kunnossa

Työvälineiden _____ pitää tehdä viikoittain-
kuukausittain riippuen käyttömäärästä.

Asiakas tekee varmasti _____ työvälineidesi
kunnosta, vaikka et huomaa sitä. Työskentely _____
välineillä on asiakkaalle varmasti epämiellyttävää ja estää asiakasta nauttimaan
rentouttavasta _____.

Työvälineiden puhtaana pitäminen on asiakasystävällisyyttä ja se
_____ samalla työvälineiden käyttöikä. Tukkeutunut suodatin ei
läpäise _____, jolloin moottori käy ylikierroksilla.
Kun _____ kuumenee, käyttöikä lyhentyy ja fööni
voi pahimmassa tapauksessa muuttua _____.
On ollut tapauksia, että föönit sylkevät _____.

lähde: <http://ilovehair.fi/pida-foonisi-kunnossa/>

muokattu: Doris Sikiö 08/2017

Sanatyypit

1. **Lopussa vokaali (a, ä, o, ö, u, y, uusi i)**
esimerkiksi auto, äiti, isä, poika, tyttö, sänky
k-p-t -vaihtelu vahvasta heikkoon

esimerkki:

NOM:	äiti
PART:	äidin
VART:	äidi- äiti-

hiusalan sanoja: takku, kihara, latva, harja, kampa, fööni, hiustenkuivaaja, tuoli, kärry, tukka, kampaamo, kampaaja, parturi

2. **Lopussa kaksi vokaalia**
esimerkiksi puu, tee, työ

esimerkki:

NOM:	työ
PART:	työtä
VART:	työ-

hiusalan sanoja: osio, shampoo, täi

3. **Lopussa -e-**
esimerkiksi perhe, huone, koe
k-p-t -vaihtelu heikosta vahvaan

esimerkki:

NOM:	koe
PART:	koetta
VART:	kokee-

hiusalan sanoja: pyyhe, ranne, suihke, harjoituspääteline, hilse, laine, hiustenleikkauskone, hoitoaine

4. **Vanha i-sana**
esimerkiksi järvi, joki, mäki
k-p-t -vaihtelu vahvasta heikkoon

esimerkki:

NOM:	joki
------	------

PART: jokea

VART: joe-
joke-

hiusalan sanoja: partaveitsi, huuli,
monikkosanat: ripsi - ripset, sakset
HUOM! Leikkaan saksilla. Käytän partaveistä.

**5. us/ys/os/ös -loppuinen sana, puhekielinen is-loppuinen sana
esimerkiksi: ostos, keskus, päätös**

esimerkki:

NOM: kerros

PART: kerrosta

VART: kerrokse-

hiusalan sanoja: ositus, kerrostus, jakaus, hius, leikkaus, kampaus,
roskis, otsis

**6. uus/yys/us/ys -loppuinen sana
esimerkiksi rakkaus, tulevaisuus, menneisyys**

NOM: uutuus

PART: uutuutta

VART: uutuude-
uutuute-

hiusalan sanoja: sähköisyys, pörröisyys, pituus, keltaisuus, terveys'

**7. as/äs/is -loppuinen sana
esimerkiksi kallis, kaunis, raikas
k-p-t -vaihtelu heikosta vahvaan**

NOM: rikas

PART: rikasta

VART: rikkaa-

hiusalan sanoja: asiakas, värikäs, laikukas

**8. in-loppuinen sana
esimerkiksi puhelin, avain
k-p-t –vaihtelu heikosta vahvaan**

NOM: soitin

PART: soitinta

VART: soittime-

hiusalan sanoja: suoristin, kiharrin, puristin, suutin, sivellin

Kirjoita sanat oikeassa muodossa?

► TEHTÄVÄ:

1. Millä kuivaat hiukset?

Kuivaan hiukset _____ (pyyhe).

2. Kenen hiukset leikkaat?

Leikkaan _____ (asiakas) hiukset.

3. Mihin heität foliot?

Heitän foliot _____ (metalliroskis).

4. Millä teet kiharoita?

Teen kiharoita _____ (kiharrin).

5. Mihin laitat harjoituspään?

Laitan harjoituspään _____
(harjoituspääteline).

6. Mitä et tarvitse?

En tarvitse _____ (uusi partaveitsi).

7. Minkä teet pään sivulle?

Teen pään sivulle _____ (jakaus).

8. Minkä hoitoaine poistaa?

Hoitoaine poistaa _____ (sähköisyys).

9. Minkä asiakas haluaa?

Hän haluaa _____

(kaunis juhlakampanus).

10. Mitä lapsella voi olla?

Lapsella voi olla _____ (täi).

11. Millä kampaat hiukset?

Kampaan hiukset _____ (kampa).

12. Mitkä sinun täytyy saada pois hiuksista?

Minun täytyy saada pois kaikki _____ (takku).

► **TEHTÄVÄ:** Lue teksti. Etsi uudet sanat sanakirjasta.

Lisää tyhjille riveille sopiva sana. Keksi itse sana.

Vastaa kysymyksiin.

Vidal Sassoonin elämä

Lähde: Wikipedia

muokattu: Doris Sikiö, 1.4.2019

Vidal Sassoon _____ 17. tammikuuta 1928 Lontoossa. Hän oli tunnettu kampaaja ja liikemies.

Hänet tunnetaan uusien hiustyylien luomisesta.

Hän kehitti geometrisen muotoisia, helppohoitoisia kampaustyyliä.

Vidal Sassoon -nimisiä hiustuotteita myydään kaikkialla maailmassa.

Nuoruus

Vidal syntyi juutalaiseen _____.

Hänen isänsä Jack Sassoon oli kreikkalainen ja hänen

_____ Betty oli ukrainalais-brittiläinen.

Vidalilla oli nuorempi veli, Ivor, joka kuoli sydänkohtaukseen 46-vuotiaana.

Vidalin isä jätti perheen toisen naisen vuoksi, kun lapset olivat pieniä.

Betty-äidillä ei ollut _____ elättää poikia,
siksi he asuivat ensin tätinsä luona.

Kun Vidal oli 5-vuotias, veljet joutuivat orpokotiin,
jossa he asuvat kuusi vuotta.

Kun äiti meni naimisiin uudestaan, pojat muuttivat takaisin hänen luokse.
Äidillä ei kuitenkaan ollut rahaa maksaa opetusta.

Siksi Vidal jätti _____ 14-vuotiaana ja
meni töihin kampaamoon.

Vuonna 1948 hän lähti Israeliin, jossa hän oli töissä ja armeijassa.

Hiusalan vaikuttaja

Israelissa Vidal haaveili arkkitehdin _____,
mutta hänen piti lähteä takaisin Lontooseen perheen luokse.

Hän jatkoi työtä parturialalla ja
opiskeli sitä Raymond Bessonin liikkeessä.

Vuonna 1954 hän avasi ensimmäisen oman salonkinsa.

Sen jälkeen hän kehitti omanlaista geometristä hiustyyliä yhdeksän vuotta.

Vidalista tuli tunnettu, kun hän muotoili 1963 näyttelijä Nancy Kwanille uuden polkkatukan.
Polkassa oli geometrisiä, teräviä kulmia.

Uusi tyyli oli vallankumouksellinen,
koska Vidal teki kampauksia, jotka olivat helppohoitoisia ja antoivat naisille lisää
henkilökohtaista vapautta. Se oli uutta silloin.

Vidalin pienestä salongista tuli nopeasti suuri muotikeskus ja
hän alkoi pian laajentaa toimintaansa Yhdysvaltoihin.

1970-luvuilla hänellä oli jo 14 salonkia ja kolme koulua Yhdysvalloissa, Kanadassa,
Britanniassa ja Saksassa.

Vuonna 1973 hän alkoi myydä myös hiustenhoitotuotteita.

Tuotteita _____ vuodessa jopa yli sadan miljoonan dollarin arvosta.

Myöhemmin Vidal kirjoitti myös kirjan hyvinvoinnista vaimonsa kanssa,
ja _____ oli oma talk show -ohjelma.

Vidal oli myös hyväntekijä. Hän antoi paljon rahaa israelilaiseen tutkimuskeskukseen, joka sain nimen "Vidal Sassoon International Center for the Study of Antisemitism".

Vidal oli neljä _____ naimisissa, ja hänellä on toisen vaimonsa kanssa neljä _____: kaksi poikaa ja kaksi tyttöä.

Vidal _____ vuonna 2012 leukemiaan.

Vastaa kysymyksiin!

1. Mistä Vidal Sassoon tunnetaan?
2. Minkämaalainen Vidalin isä oli?
3. Miksi Vidal asui orpokodissa? Oliko hän orpo?
4. Miksi Vidal meni töihin kampaamoon?
5. Mikä oli nuorena Vidalin unelma-ammatti?
6. Miksi Vidalin keksimä kampaus oli erikoinen ja suosittu?
7. Millainen on mehiläispesä-kampaus?
8. Mitä tapahtui Vidalin elämässä 1970-luvuilla?
9. Mitä muuta Vidal teki työkseen?
10. Mitä teksti kertoo Vidalin yksityiselämästä?

► **TEHTÄVÄ:** Lue teksti. Etsi uudet sanat sanakirjasta. Vastaa kysymyksiin.

Näin saat hiukset hyvään kuntoon – asiantuntijan 5 vinkkiä

16.3.2018 Teksti: Piritta Palokangas, muokattu: Doris Sikiö, 16.10.2018

lähde: <https://anna.fi/lifestyle/kauneus/tukka-hyvin>

1. Muutama pesukerta viikossa riittää

Hiuspohjan puhdistustarve on yksilöllinen. Pesutarpeeseen vaikuttavat hormonituotanto sekä se, millaisessa ympäristössä päivittäin oleskelee. Kun talirauhaset toimivat normaalisti, hyvä pesutiheys on 1–3 kertaa viikossa. Tällöin päänahka ei pääse kuivumaan liikaa. Hieman rasvainen hiuspohja pitää hiukset terveinä ja elastisina sekä vähentää hilsettä. Selvitä hiukset harjalla aina ennen pesua. Pehmeät harjakset vähentävät hiusten katkeilua ja stimuloivat samalla hiuspohjan verenkiertoa.

2. Latvoille ja hiuspohjalle eri tuotteet

Kun valitsee shampoota ja hoitoainetta, kannattaa muistaa, että vain harvoin hiuksille ja päänahalle sopivat samat tuotteet. Hiuspohja voi olla herkästi rasvoittuva, kun taas latvat voivat olla kuivat. Ammattilainen osaa usein parhaiten auttaa hoitoaineen valinnassa.

3. Älä kampa märkänä

Älä harjaa tai kampa märkää tukkaa. Märkä hius venyy, varsinkin jos hiusta on käsitelty kemiallisesti, ja katkeaa helposti. Anna hiusten kuivua lähes kokonaan ennen harjaamista tai nukkumaan menoa, sillä nukkuessa märät hiukset kuivuvat takkuun. Harjaa ja selvitä hiukset mieluiten pehmeällä harjalla siten, että aloitat pituudesta ja etenet kohti tyvää.

4. Älä polta muotoilutuotteita kiinni tukkaan

Käytä rautaa vain puhtaisiin hiuksiin. Hiuslakka tai vaha voivat palaa kiinni tukkaan. Hiusten täytyy olla kuivat ennen käsittelyä. Lämpösuojatuotteet suojaavat hiusta kulumiselta.

5. Ravinto vaikuttaa

Terveet hiukset kasvavat terveestä hiuspohjasta. Oikeat ruoka-aineet tekevät hyvää hiuksille. Hiuksille tärkeitä ravintoaineita ovat esim. rauta ja magnesium. Myös sinkki ja E-vitamiini ovat tärkeitä hiusten kasvun kannalta.

1. Miksi hiukset kannattaa pestä vain 1-3 kertaa viikossa?
2. Pitääkö kammata hiukset ennen pesua?
3. Keneltä saa apua shampoon ja hoitoaineen valinnassa?
4. Mikä on ongelma, kun kampaat märät hiukset?
5. Miksi ei pidä käyttää suoristusrautaa hiuksiin, joissa on paljon muotoilutuotetta?
6. Mitkä ravintoaineet ovat tärkeitä hiuksille?